

La Cambra alerta dels riscos estructurals que amenacen el progrés econòmic i social de Catalunya

- El PIB per càpita de Catalunya en relació amb el nucli d'Europa abans de la pandèmia se situava al mateix nivell de principis de segle, malgrat els estralls econòmics i socials de la crisi immobiliària.
- Catalunya mostra un dèficit anual en despesa sanitària pública i privada del 2,2% del PIB en relació amb el nucli d'Europa, un fet que posa en risc la qualitat del sistema sanitari.
- El dèficit d'inversió en educació a Catalunya s'acaba traduint en uns pitjors resultats acadèmics, dificultant l'avenç de les condicions de vida dels treballadors.
- El desplegament d'energies renovables a Catalunya no avança al ritme adequat per satisfer els compromisos climàtics. Per disposar d'un sistema elèctric 100% renovable, Catalunya hauria d'invertir anualment el 0,7% del seu PIB fins al 2050.

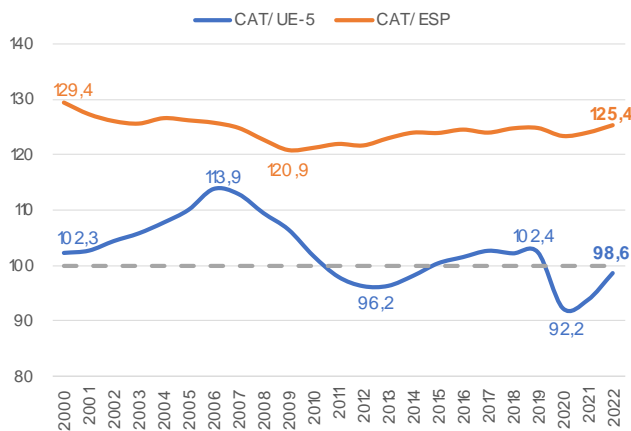
Barcelona, 8 de setembre del 2023.- La Cambra de Comerç de Barcelona actualitza els [Indicadors de Progrés i Benestar](#) (IPB Cambra), i fa un balanç dels principals resultats obtinguts dels IPB en diversos àmbits que determinen el benestar de la ciutadania: el progrés econòmic i social, l'equitat generacional i la sostenibilitat ambiental.

El model de creixement de Catalunya en el llarg termini: millores graduals però molt condicionades als cicles econòmics

El progrés econòmic de Catalunya ha seguit una tendència creixent en termes absoluts des de començaments del segle XXI, però s'ha estancat amb el nucli d'Europa. El Gràfic 1.A. mostra que el **PIB per càpita a Catalunya** (ajustat en paritat de poder adquisitiu) **no ha millorat en termes comparatius amb la UE-5** (Alemanya, França, Itàlia, Països Baixos i Bèlgica) entre l'any 2000 i el 2019. Així, el diferencial del PIB per habitant de Catalunya amb el nucli europeu era de 2,3 punts percentuals (p.p.) l'any 2000, una xifra pràcticament idèntica a la del 2019 (2,4 p.p.). La pandèmia va situar el PIB per càpita a Catalunya per sota de la UE-5 (7,8 p.p. el 2020), un diferencial que encara no s'ha revertit tot i el dinamisme de l'economia catalana dels últims dos anys (1,4 p.p. el 2022).

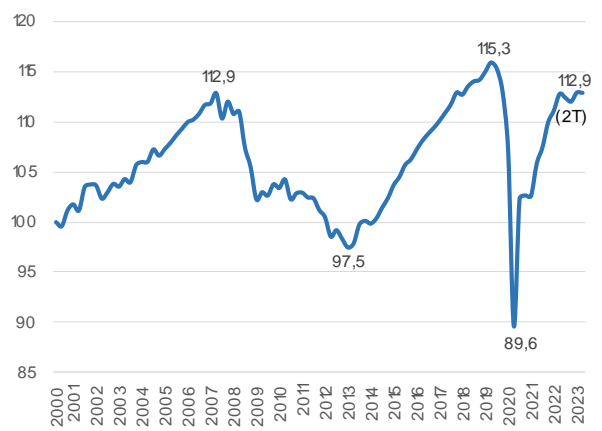
En termes absoluts, el **PIB per càpita real a Catalunya el 2T 2023 es troba estancat en nivells del 2007**, si bé cal matissar que aquest període està fortament condicionat per l'impacte de la crisi immobiliària i de la Covid-19 sobre l'activitat econòmica (Gràfic 1.B.). Tot i així, **una mirada de llarg termini ens permet concloure que sí que hi ha hagut avenç en termes de progrés econòmic a Catalunya des de principis de segle.**

Gràfic 1 PIB per càpita. Anual.
Euros corrents (PPA)

Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat, INE i Eurostat

Gràfic 1B. PIB per càpita. Trimestral. Catalunya.
Índex (1T 2000 = 100). Euros contants (2015)

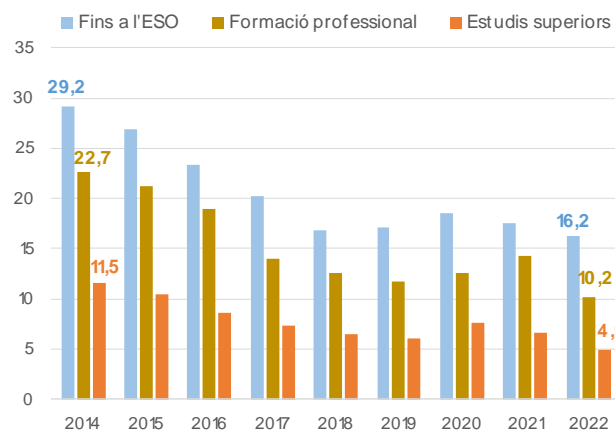
Font: Elaboració pròpia a partir d'Idescat

La inversió en educació està relacionada positivament amb unes millors condicions en el mercat laboral a Catalunya

Un major nivell educatiu està associat amb una retribució salarial més elevada i una menor probabilitat d'estar a l'atur. El Gràfic 2.A. posa de manifest que la taxa d'atur és sistemàticament superior entre la població activa amb estudis fins a l'ESO (16,2% el 2022) si es compara amb la que disposa d'estudis superiors (4,9%).

Malgrat la forta relació positiva entre la formació i les condicions laborals dels treballadors, la Cambra estima que el **dèficit anual en despesa pública no universitària en centres públics a Catalunya se situava al voltant dels 629 M€ el 2019**. Aquest càlcul s'ha estimat d'acord amb una mostra de 18 països europeus, analitzant la relació entre el PIB per càpita i la despesa en educació pública per alumne. Aquest **dèficit de finançament es pot acabar traduint en uns pitjors resultats acadèmics** (Gràfic 2.B), posant en risc el creixement de la productivitat i la millora de les condicions de vida de la ciutadania.

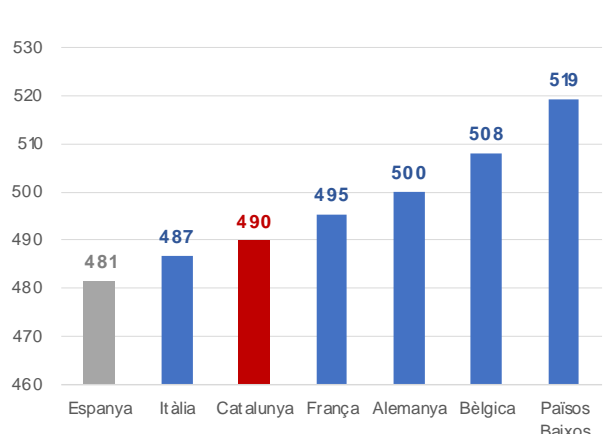
Gràfic 2.A. Taxa d'atur segons nivell educatiu. Catalunya.
% respecte a la població activa de cada grup

Nota: Estudis superiors inclou graduats de FP superior i universitaris.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta de Població Activa (INE).

Gràfic 2.B. Resultats PISA en matemàtiques. 2018.
Euros corrents (PPA)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'OCDE.

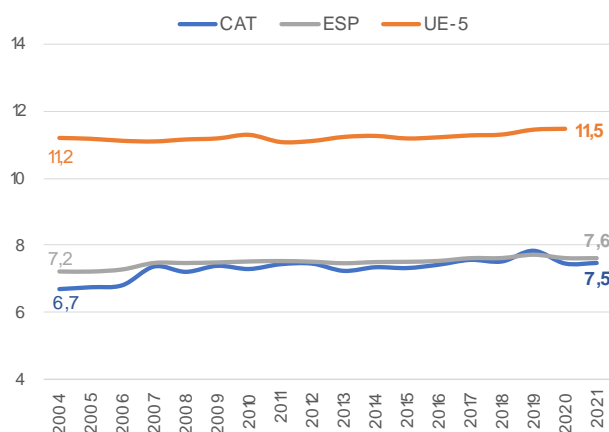
El dèficit de despesa en sanitat pública i privada a Catalunya en termes comparatius amb Europa es va situar en el 2,2% del PIB l'any 2019

La Cambra de Barcelona estima que la despesa total en sanitat (pública i privada) per càpita que li hagués correspost a Catalunya (d'acord amb el seu nivell de PIB per càpita) l'any 2019 es va situar en els 2.978€, un 31,6% més que la despesa efectiva (2.263€). Per tant, **Catalunya presenta un dèficit anual de despesa sanitària pública i privada per habitant de 715€** (en termes comparatius amb Europa), que es tradueix amb un **dèficit anual de 5.450 M€** (el 2,2% del PIB català l'any 2019). Novament, aquest càlcul s'ha estimat a partir d'una mostra de 19 països europeus per analitzar la relació existent entre el PIB per càpita i la despesa sanitària total per habitant.

Aquest **dèficit de recursos econòmics en l'àmbit sanitari a Catalunya posa en risc la qualitat del sistema de salut**. En aquest sentit, el sistema sanitari català mostra un dèficit estructural de metges de família i pediatres (Gràfic 3.A), així com de professionals d'infermeria. Les conseqüències de la manca de professionals en algunes àrees d'especialització mèdica poden ser diverses: augment del nombre de pacients en llistes d'espera, major estrès laboral del personal sanitari, emigració del talent a altres països, etc. Un exemple il·lustratiu d'aquest tensionament és **l'increment tendencial del nombre de pacients en llista d'espera per habitant per a una intervenció quirúrgica a Catalunya** (Gràfic 3.B).

Gràfic 3.A. Nombre de metges i pediatres.

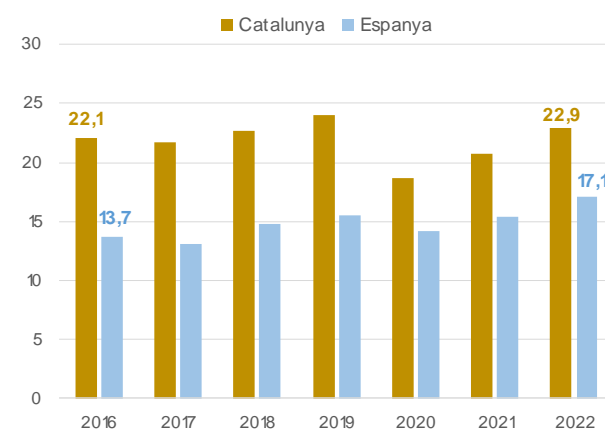
Per cada 10.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir de l'OCDE.

Gràfic 3.B. Pacients en espera per intervenció quirúrgica.

Per cada 1.000 habitants

Font: Elaboració pròpia a partir del Minister de Sanitat.

Catalunya ha d'invertir el 0,67% anual del PIB en energies renovables fins al 2050 per construir un país lliure d'emissions contaminants

Catalunya ha aconseguit reduir moderadament els GEH (Gasos Efecte Hivernacle) per habitant entre el 1990 (6,4 tones de CO₂) i el 2019 (5,8). Malgrat aquesta millora, els **objectius climàtics per al 2050 obliguen a una disminució molt més intensa dels GEH per càpita**. En aquest sentit, de mantenir-se la tendència històrica, Catalunya emetria 4,5 tones de CO₂ per habitant l'any 2050 (Gràfic 4.A). Aquesta xifra és molt superior a les 0,4 tones que exigeixen els compromisos climàtics establerts amb la Comissió Europea.

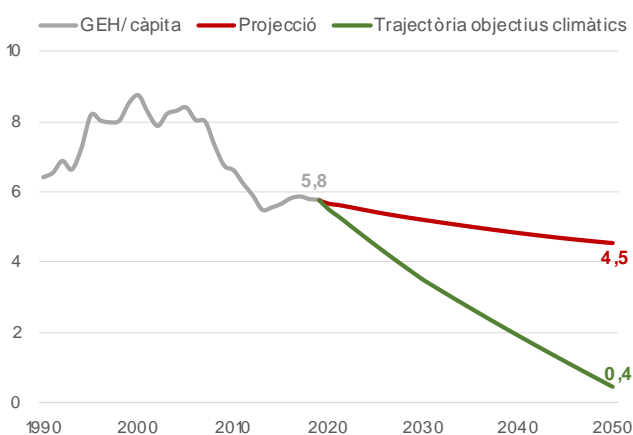
En el Monogràfic *Descarbonització i transició energètica a Catalunya: full de ruta 2022-2050* publicat l'abril del 2022, la Cambra estima que per disposar d'un sistema elèctric 100% renovable i satisfer els objectius climàtics per al 2050, Catalunya haurà de tenir una potència elèctrica instal·lada de 67.071 MW en energies renovables (Gràfic

4.B). Aquesta xifra implica augmentar l'estoc de potència elèctrica renovable (solar i eòlica) en 62.980 MW, el que requereix una **inversió de 59.024 M€ fins al 2050 (l'equivalent al 0,67% del PIB anual català cada any)**.

Malgrat els objectius ambiciosos, el **desplegament d'energies renovables a Catalunya no avança al ritme desitjat**. El percentatge de l'energia elèctrica renovable a Catalunya en comparació amb l'estoc total de potència elèctrica instal·lada no ha experimentat un avenç significatiu els darrers anys (28,9% el 2015 al 31,0% el 2022), una tendència clarament diferenciada en relació amb la resta de l'Estat, passant del 48,8% al 62,4% durant el mateix període.

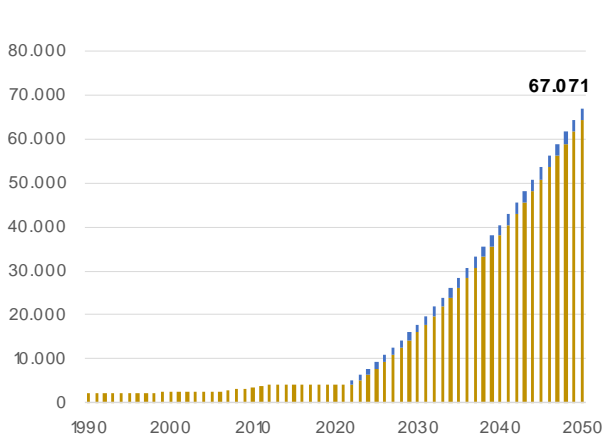
Gràfic 4.A. Emissions de GEH per càpita. Catalunya.

Tones CO₂

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic i Idescat.

Gràfic 4.B. Potència nova i acumulada elèctrica renovable instal·lada (MW). Catalunya.

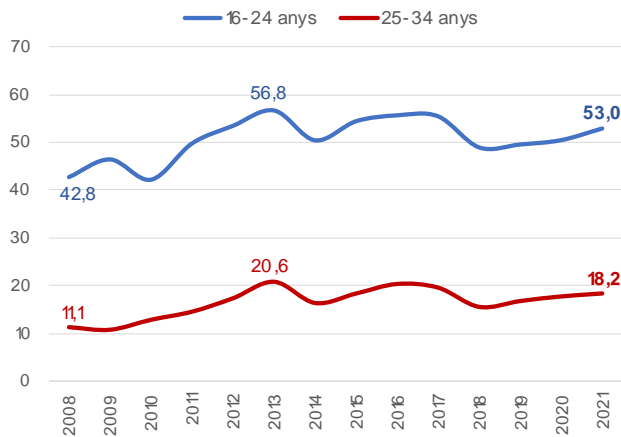
Font: Elaboració pròpia a partir de l'ICAEN i la International Energy Agency.

La bretxa salarial juvenil es va ampliar després de la bombolla immobiliària, i no ha retornat als nivells previs durant la recuperació

La **bretxa salarial dels joves** (diferència entre el salari brut mitjà del conjunt d'assalariats respecte al salari brut mitjà dels joves, dividit entre el salari mitjà del total dels assalariats) entre els 25 i els 34 anys va augmentar a Catalunya des dels 11,1 punts percentuals (p.p) el 2008 fins als 20,6 p.p el 2013, una tendència que no s'ha revertit de forma significativa (Gràfic 5.A). Les implicacions econòmiques i socials de l'augment de la bretxa salarial dels joves són diverses, com ara les decisions de maternitat i paternitat, l'accés a l'habitatge, la carència material de béns i serveis essencials, la sostenibilitat del sistema de pensions, etc.

Un dels factors que explica la **pèrdua relativa de poder adquisitiu dels joves és l'elevada dualitat contractual del mercat de treball** (caracteritzat amb un elevat percentatge de contractes temporals), un fenomen que castiga amb major intensitat als treballadors que s'incorporen al mercat laboral. El Gràfic 5.B posa de manifest la major probabilitat dels joves (16-29 anys) d'estar a l'atur, així com l'ampliació del diferencial en comparació amb els adults (30 anys o més) a partir de la crisi econòmica del 2008.

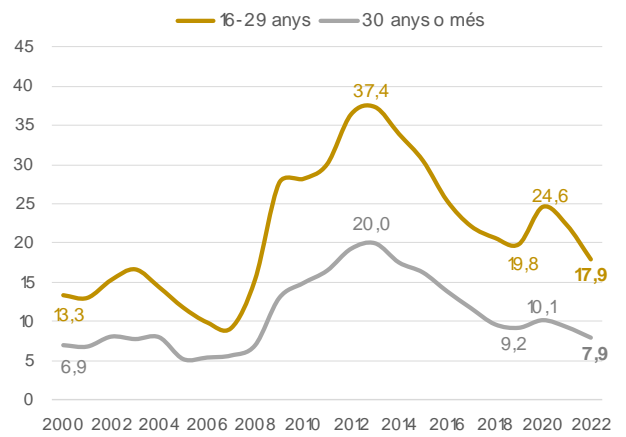
Gràfic 5.A. Bretxa salarial* dels joves. Catalunya.
% respecte al salari brut mitjà de l'ocupació assalariada

*Diferència entre el salari brut anual mitjà de l'ocupació assalariada total i l'ocupació jove, en percentatge del salari brut de l'ocupació assalariada total.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Estructura Salarial (INE).

Gràfic 5.B. Taxa d'atur. Catalunya.
% respecte a la població activa de cada grup d'edat

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Observatori Català de la Joventut.